

Contemplant la verema.

Era ben avançat el mes d'octubre quan tota la família es dirigia cap a les vinyes a veremar. Les dones amb els falçons i les estisores de podar omplien els cistells veremadors, que un cop plens abocaven a les portadores. Els homes, a més a més, carregaven les portadores al carro i dirigint-se cap a casa iniciaven tot seguit la feina de piar al cup. Fins a vuitanta-set cups hi havia comptabilitzats en el poble.

Era tot un espectacle veure aquella corrua de carros que es formava per tal de descarregar la verema en els cups.

A la boca del cup hi posaven unes fustes sobre les quals trepitjaven el raïm. Tot el suc queia a baix i un cop el raïm estava ben trepitjat tiraven la barrusca i les pellerofes a dintre. En el cup hi havia una mena de colador o enreixat, que acostumava a ser un simple encanyat lateral, que permetia recollir aquest primer vi verge. Quan el cup estava ple el tapaven ben acuradament pel tal que el vi bullís durant quatre o cinc dies. Un cop havia acabat aquest període de fermentació, treien tota la barrusca i pellerofes i era premsat fora de casa, en el mateix carrer, en les premses d'alguns particulars que anaven passant de casa en casa.

Si sobrava raïm, era venut en alguna de les cases més arranjades del poble que s'encarregaven de comercialitzar-lo, com a cal Gort, a cal Domènech, a cal Llobera, a cal Miró o a cal Gallisà.

L'avi Anton, el "corteres", assegut en un escambell fora el portal de la casa del carrer el Franc contemplava i seguia ben de prop, una vegada més, el tràfec i trasbals de tot l'enrenou de la verema.

Havien estat uns dies de no parar i ara retornava una certa tranquil·litat a les cases. Feia l'efecte que totes les coses estaven ja fetes i un cert assossec regnava en el poble.

Per aquests anys La Pobla assolí el seu màxim esplendor en quant a nombre d'habitants, comptabilitzant-se l'any 1887 un total de 868 veïns, i les famílies es trobaven econòmicament en un dels seus millors moments.

Però al poble van començar a arribar-hi males notícies. La inquietud era palesa en les comarques de la Catalunya Nord i l'Empordà.

Ments clarividents que ho veïen a venir aixecaven la veu i clamaven exaltades per tal de posar-hi remei.

Joan Miret, comissar regi i home entès en aquests afers, manifestava al juny de 1879:

"És indispensable que tots els homes de cor que estimen la pàtria i tremolen en considerar la sort desastrosa que els espera, pensin molt seriosament en reunir els seus esforços per tal d'evitar aquesta calamitat. ¡Qui no comprèn que ens cal esgotar tots els mitjans, compresos els més extraordinaris i violents, per tal de defensar pam a pam la superfície sagrada de la terra catalana, per a barrar el pas a l'enemic, per a contenir-li la marxa, per a impedir que, ensenyorint-se del nostre territori, doni un cop mortal a la nostra prosperitat i redueixi a la misèria tants milers d'honrades famílies... Un poble com el nostre que s'ha distingit sempre per l'energia del seu caràcter, que en el curs de la seva gloriosa història ha donat tantes proves d'indubtable fermesa en l'adversitat, es faria indigne de l'alt nom que ha conquerit, si en aquestes difícilíssimes circumstàncies renunciava a la seva tradició, abonant-se a una imprevisió i confiança que serien per als nostres fills causa de perpètua decadència i de ruïna irreparable. Ple de fe pregona en les condicions morals d'un poble que ha anat sempre al cap de tots els d'Espanya pel seu treball i la seva i constància, espero que, en aquests moments d'angoixa, tots els fills de la nobilíssima terra catalana s'agrupin entorn de la senyera que ha enlairat l'Institut, ajudant llurs esforços per resistir el formidable enemic que, des de

l'altra banda de la frontera pirinenca, amenaça... Sigui quina sigui la sort que ens reserva el futur, tenim des d'ara el deure ineludible de preparar-nos a fer front a l'enemic..."

No es tractava pas d'un exèrcit de soldats francesos com d'altres vegades. Es tractava d'un insecte que provenint de França, a poc a poc, però implacablement, anava assolant i destruint les nostres vinyes quan aquestes havien esdevingut el conreu més important de Catalunya.

Si les guerres determinaven per als nostres pagesos un abandó i una desfeta del camp, la fil·loxera va ser la ruïna total. Veure com el ceps eren corsecats des de la pròpia arrel i devastats, deixant darrera seu la desolació i la misèria, era una visió apocalíptica. En una vintena d'anys va quedar Catalunya pràcticament sense un propi cep.

De mesures per combatre el mal ja se'n proposaren, però de fet totes restaren en simples propostes. Les sol·licituds d'ajuda per part dels pobles afectats solien quedar sense resposta tangible. Aquesta era la nota que sortia a La Vanguardia el 4 de gener de 1891:

"Ha venido á esta ciudad (referint-se a Barcelona) una comisión del Ayuntamiento de Vimbodí con el objeto de invitar al agrónomo don Francisco Tobella, para que vaya á inspeccionar los terrenos de aquél término municipal y á fin de que dé una conferencia pública en aquella villa, indicando el estado de las cepas y los medios más adecuados para llevar á cabo la sustitución de la vid europea por la americana en el caso probable de que lleguen á invadirse de filoxera y al mismo tiempo aconsejar los remedios más en uso para combatir las enfermedades exteriores que actualmente atacan á las viñas".

Les Garrigues va ser de les últimes comarques en aparèixer la fil·loxera, a la Pobla de Cérvoles l'any 1899. Però com a la resta de Catalunya res no va impedir la seva presència i per tant pràcticament la desaparició de la vinya.

Un cop més, amb la força dels seu braços, els pobletans lluitaren per replantar les vinyes mortes i seques. Ara calia replantar amb soques de ceps anomenats americans resistents a la fil·loxera. Fins i tot ho feien amb més impuls si calia. Nous marges de pedra seca anaven novament guanyant terreny a la muntanya per tal de replantar-hi els nous ceps.

Història d'una família, història d'un poble
Gaudi Sobreperere

La Poble, que es tierra de garnacha y samso desde epoca medieval, estaba vendiendo todo lo que producía a comerciantes franceses a precios altísimos

1880 en La Poble

Vendimia abundante, de muy buena calidad y vendida a muy buen precio a Francia.

Fueron los últimos 10 años de riqueza antes de que la fil·loxera entrara en les Garrigues y arrasara el 90% de las viñas y obligara a replantar todo con pie americano.

Llega a les Garrigues 1895-1901. A la Poble 1895-1899. **La Poble junio-diciembre 1899**

1880 año de las vacas gordas. 1900 el desastre tuvieron que arrancar toda la garnacha y cariñena en pie franco y replantar con pie americano

1879 entra en Cataluña por Alt Empordà. 1886 Llobregat. 1888 Penedès. 1892 Tarragona.

1893 Lleida. Reus